

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet 8 telefon 049 218-220, faks 049 490-276

Ислахијет 8 телефон 049 218-220, факс 049 490-276

www.revizija-bd.ba

Broj: 01-02-03-13-184/17

R: 06-02; 04-02 /17

IZVJEŠĆE
O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA
na dan 31. 12. 2016. godine
Razvojno-garantnog fonda „RGFBD“ Brčko distrikta BiH

Brčko, ožujak 2017. godine

KAZALO

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE	3
1. REZIME DANIH PREPORUKA.....	6
2. FINANCIJSKA IZVJEŠĆA	Error! Bookmark not defined.
3. UVOD	11
4. OPĆI DIO.....	11
5. PREDMET, CILJ I OBUDJAM REVIZIJE	13
6. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE IZ PRETHODNE REVIZIJE.....	13
7. NALAZI I PREPORUKE.....	15
7.1. <i>Rukovodstvo i sustav internih kontrola</i>	15
7.2. <i>Planiranje i izvješćivanje</i>	16
7.2.1. Plan i realizacija planom predviđenih zadataka	16
7.2.2. Financijski plan	16
7.3. <i>Bilanca stanja na dan 31.12.2016. godine</i>	18
7.3.1. Stalna sredstva	18
7.3.2. Tekuća sredstva	18
7.3.3. Kratkoročna razgraničenja i rezerviranja.....	19
7.4. <i>Bilanca uspjeha za razdoblje 1. 1. - 31. 12. 2016. godine</i>	19
7.4.1. Ostvareni prihodi	19
7.4.2. Ostvareni rashodi	20
7.4.3. Višak rashoda nad prihodima	22
8. KREDITNE GARANCIJE	22
9. KOMENTAR.....	24

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276

Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276

www.revizija-bd.ba

RAZVOJNO-GARANTNI FOND „RGFBD“ BRČKO DISTRIKTA BIH

Ravnatelju Razvojno-garantnog fonda

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju seta finansijskih izvješća (bilanca stanja, bilanca uspjeha, izvješće o novčanim tokovima, izvješće o promjenama kapitala i note (zabilješke) uz finansijska izvješća. Razvojno-garantnog fonda “RGFBD” Brčko distrikt BiH (u daljem tekstu: Fond), sa stanjem na dan 31. 12. 2016. godine, te reviziju usklađenosti poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva za finansijska izvješća

Rukovodstvo Fonda je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja, tj. Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvješćivanja. Ova odgovornost obuhvaća: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale zbog prijevare ili pogreške, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i procjena koje su razumne u danim okolnostima. Rukovodstvo je također odgovorno za usklađenost poslovanja Fonda s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, uključujući i odredbe zakona i propisa na temelju kojih su transakcije i iznosi objavljivani u finansijskim izvješćima.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima na temelju provedene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 40/08, 29/14 i 23/16) i primjenljivom okviru ISSAI revizijskih standarda (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 03/15). Ovi standardi nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i

izvršimo na način koji omogućuje da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provedbu postupaka radi pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima objavljenim u finansijskim izvješćima. Izbor postupka je zasnovan na prosudbi revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvješćima. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvješća.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvješćima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome jesu li finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usklađene s odgovarajućim zakonskim propisima. Ova odgovornost uključuje procjenu rizika od značajnog neslaganja sa zakonima i provođenje procedura, kako bi se dobili revizorski dokazi o tome koriste li se sredstva za namjene utvrđene zakonima i propisima.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja

Fond je iskazao vrijednost sumnjivih i spornih tražbina u ukupnom iznosu 512.719,29 KM (točka 7.3.2. Izvješća) i izvršio objavljivanje vrste i visine iznosa sumnjivih tražbina u bilješkama uz finansijska izvješća.

U svojim računovodstvenim politikama Fond nije definirao metodologiju za procjenjivanje stupnja njihove nadoknadivosti, na temelju koje bi se izvršio ispravak bilančnih pozicija radi istinitog i fer iskazivanja uspješnosti i finansijskog položaja Fonda na dan 31. 12. 2016. godine.

Mišljenje s rezervom

Po našem mišljenju, izuzev učinaka navoda u prethodnom pasusu, finansijska izvješća Fonda istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obveza na dan 31. 12. 2016. godine i izvršenje finansijskog plana za godinu koja se završava na taj dan, sukladno propisanom okviru finansijskog izvješćivanja.

Financijsko poslovanje Fonda tijekom 2016. godine je, izuzev učinaka navoda u prethodnom pasusu, u svim materijalno značajnim aspektima bilo usklađeno s važećom zakonskom regulativom.

Zamjenici glavnog revizora:

Amra Ilić, dipl. oec

Glavni revizor:

Nekir Suljagić, dipl. oec

mr. sc. Savo Grujić, dipl. oec

1. REZIME DANIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom finansijskih izvješća Fonda za 2016. godinu, konstatirali smo određeni broj propusta i nepravilnosti, te u cilju njihovog otklanjanja, dali smo sljedeće preporuke:

Potrebno je osigurati efikasno i pravodobno funkcioniranje sustava internih kontrola u svim područjima rada, a osobito u dijelu pravodobnog izvršavanja zakonskih dužnosti dostavljanja programa mjera za implementaciju preporuka prethodne revizije Ureda za reviziju i predlaganja i donošenja podzakonskih akata koji su usklađeni sa zakonskim propisima i primjereni postojećem pravnom okruženju.

Prilikom donošenja Pravilnika o radu i Pravilnika o plaćama i naknadama zaposlenika Fonda potrebno je osigurati usklađenost pojedinih odredbi sa zakonom, kao i njihovu primjenost u odnosu na obujam i izvore financiranja tekućih rashoda Fonda.

Potrebno je, sukladno zakonu, taksativno definirati uvjete pod kojima se može otkazati ugovor o radu zbog povrede radnih dužnosti.

Potrebno je uspostaviti kontinuirano praćenje svih elemenata finansijskog plana, te osigurati njihovo realno procjenjivanje i pravodobno usklađivanje s programskim zadatcima i raspoloživim sredstvima.

Potrebno je kvantificirati učinke klasifikacije plasmana i tražbina, te sukladno pripadnosti određenoj klasifikaciji izvršiti priznavanje na temelju izvršene procjene nadoknadivosti u finansijskim izvješćima i objavljivanje u bilješkama uz finansijska izvješća.

Potrebno je prilikom donošenja i odobravanja finansijskog plana Fonda za tekuću godinu osigurati prihode dovoljne za pokriće neophodnih izdataka za realizaciju programskih zadataka i ostvarenje ciljeva postavljenih Odlukom o osnivanju i Statutom Fonda.

2. FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

Bilanca stanja na dan 31. 12. 2016. godine

Tablica 1.

Grupa konta (konto)	P O Z I C I J A	AOP	Iznos po odbitku ispravka vrijednosti	
			Prethodna godina	Tekuća godina
	1	2	3	4
A K T I V A				
	A. STALNA SREDSTVA (102 do 108)	101	201.941	800.937
0	Nekretnine, postrojenja i oprema	102	1.941	937
1	Stalna nematerijalna sredstva	103		
2,03	Dugoročni plasmani i tražbine	104	200.000	800.000
	B. TEKUĆA SREDSTVA (110 do 114)	109	2.668.398	547.321
10	Novac i novčani ekvivalenti	110	2.155.679	34.602
11,12	Kratkoročni plasmani i tražbine	111	512.719	512.719
	S V E G A A K T I V A (101 + 109)	115	2.870.339	1.348.258
P A S I V A				
	A. TRAJNI IZVORI (117 do 119-120+121)	116	1.365.303	1.343.824
200	Trajni izvori	117	1.300.000	1.300.000
201	Rezerve	118	0	0
202	Neraspoređeni višak prihoda	119	69.304	65.303
203	Neraspoređeni višak rashoda	120	4.001	21.479
204	Revalorizacijske rezerve	121	0	0
	B. DUGOROČNE OBVEZE (123+124)	122	0	0
29	C. KRATKOROČNE OBVEZE (126 do 129)	125	1.505.036	4.434
30	Tekuće obveze	126	1.313	712
38	Kratkoročna razgraničenja i rezerviranja	129	1.503.723	3.722
	S V E G A P A S I V A (116+122+125)	130	2.870.339	1.348.258

Bilanca uspjeha za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2016. godine

Tablica 2.

Grupa konta (konto)	P O Z I C J A	AOP	I Z N O S	
			Prethodna godina 2015.	Tekuća godina 2016.
1	2	3	5	6
	A. P R I H O D I			
411	Prihodi iz proračuna	132	1.631.140	1.560.001
412	Humanitarni prihodi	133	-	-
417	Prihodi od vlastite aktivnosti	134	47.113	13.189
418	Ostali prihodi	135	1.500	12.166
	SVEGA PRIHODI (131 DO 135)	136	1.679.753	1.585.356
	B. R A S H O D I			
400	Materijal i energija	137	5.493	5.823
401	Usluge	138	1.595.066	1.513.867
402	Plaće i ostala primanja zaposlenih	139	79.465	83.700
403	Amortizacija	140	1.507	1.004
404	Financijski rashodi	141	-	-
405	Putni troškovi	142	-	-
406	Humanitarni rashodi	143	-	-
407	Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata	144	-	-
408	Ostali rashodi	145	2.223	2.440
	S V E G A R A S H O D I	146	1.683.754	1.606.834
	C. R E Z U L T A T			
	Višak prihoda (136 minus 146)	147	-	-
	Višak rashoda (146 minus 136)	148	4.001	21.478

Izvješće o novčanim tokovima za razdoblje 1. 1. - 31. 12. 2016. godine

Tablica 3

Red. broj	O P I S	Oznaka	I Z N O S	
			Tekuća godina	Prethodna godina
	A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
1.	Neto dobit (gubitak) za razdoblje	401	- 21.478	- 4.001
	Usklađivanje za:			
2.	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nemater. sredstava	+	1.004	1.507
9.	Ukupno (2 do 8)	402	1.004	1.507
12.	Smanjenje (povećanje) drugih tražbina	+ (-)		- 12.720
14.	Povećanje (smanjenje) obveza prema dobavljačima	+(-)	- 602	733
15.	Povećanje (smanjenje) drugih obveza	+(-)	- 1.500.000	- 115.319
16.	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	-	- 77.418
17.	Ukupno (10 do 16)	403	- 1.500.602	- 204.724
18.	Neto novčani tok od poslovnih aktivnosti (1+9+17)	404	- 1.521.076	- 207.218
	B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI			
19.	Priljevi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (20 do 25)	405		800.000
25.	Priljevi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	(+)		800.000
26.	Odljevi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (27 do 30)	(-)	600.000	200.000
30.	Odljevi iz osnove ostalih finansijskih plasmana	(-)	600.000	200.000
31.	Neto priljev gotovine iz ulagačkih aktiv. (19 minus 26)			600.000
32.	Neto odljev gotovine od ulagačkih aktiv. (26 minus 19)		600.000	-
	C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI			

33.	Priljevi gotovine iz finansijskih aktivnosti (34 do 37)		-	-
38.	Odljevi gotovine iz finansijskih aktivnosti (39 do 44)	(-)	-	-
45.	Neto priljev gotovine iz finansijskih aktivnosti (33-38)	(-)	-	-
46.	Neto odljev gotovine iz finansijskih aktivnosti (38-33)	(-)	-	-
47.	D. UKUPNI PRILJEV GOTOVINE (18+31+45)	+	-	392.782
48.	E. UKUPNI ODLJEV GOTOVINE (19+32+46)	(-)	2.121.076	-
49.	F. NETO PRILJEV GOTOVINE (47-48)	+		392.782
50.	G. NETO ODLJEV GOTOVINE (48-47)		2.121.076	- 317.234
51.	H. Gotovina na početku izvješćujućeg razdoblja		2.155.678	1.762.896
54.	K: Gotovina na koncu izvješć. razdoblja (51+49-50+52-53)		34.602	2.155.678

NALAZI I PREPORUKE REVIZIJE FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA RAZVOJNO-GARANTNOG FONDA „RGFBD“ BRČKO DISTRIKT BiH ZA 2016. GODINU

3. UVOD

Revizija finansijskih izvješća Fonda obavljena je na temelju ovlasti danih Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH na temelju godišnjeg plana revizija. Revizija je obavljena primjenom adekvatnih metoda revizije i primjenjivim standardima revizije.

4. OPĆI DIO

Fond je prvo bitno registriran kao **Garantni fond za ruralne kredite „GFBD“ Brčko distrikt BiH**, Rješenjem Osnovnog suda Brčko distrikta BiH o upisu subjekta upisa u sudski registar broj: D-485/03 od 25. 4. 2003. godine i na temelju Odluke gradonačelnika o osnivanju Garantnog fonda za ruralne kredite Brčko distrikta BiH broj: 01-014-773/03 od 20. 2. 2003. godine. Rješenjem Osnovnog suda Brčko distrikta BiH, broj: D-826/04 od 16. 7. 2004. godine, izvršena je promjena naziva u **Garantni fond „GFBD“ Brčko distrikta BiH** kao i dopuna djelatnosti.

Rješenjem Osnovnog suda Brčko distrikta BiH broj: 096-0-09-000049/09 od 13. 10. 2009. godine, izvršena je promjena naziva u Razvojno-garantni fond Brčko distrikta BiH i proširene su djelatnosti istog. Upisan je skraćeni naziv subjekta „RGFB“ Brčko sa sjedištem u Brčko distriktu BiH, Brčko, Bulevar mira broj 10, matični registracijski broj subjekta upisa: 4-77, te broj identifikacijske oznake: 4.

Iz Registarskog lista „Podatci o osnivaču subjekta upisa“ i članka 1 Odluke o osnivanju (pročišćeni tekst) broj: 01-014-010665/04 od 16. 9. 2004. godine, vidljivo je da je osnivač Razvojno-garantnog fonda, Brčko distrikt BiH.

Zbog imenovanja ravnatelja Fonda na javnu funkciju, Upravni odbor je nakon raspisivanja javnog natječaja i provedbe procedure izbora, Odlukom broj: 184-1/16 od 23. 12. 2016. godine imenovao ravnatelja RGFB na razdoblje od četiri godine. Sukladno navedenom imenovanju izvršena je promjena osobe ovlaštene za zastupanje Rješenjem Osnovnog suda Brčko distrikta BiH, broj: 096-0-F1-16-000113 od 28. 12. 2016. godine.

Fond je, Odlukom Upravnog odbora broj: 235-2/12 Od 19. 10. 2012. godine, izvršio izmjene Statuta broj: 105/10 od 3. 8. 2010. godine, u dijelu usklađivanja djelatnosti sukladno Odluci o klasifikaciji djelatnosti Brčko distrikta BiH, te izmijenio članak 9 stavak 1 točku 1 Statuta u dijelu brisanja odredbi o “u cilju bržeg zapošljavanja”.

Fond je 28. 10. 2009. godine upisan u registar Porezne uprave Brčko distrikta BiH, pod identifikacijskim brojem: 4600102930004.

Fondom upravlja Upravni odbor, koga po odredbama članka 14 Statuta, čini pet članova. Dva člana su iz reda zaposlenika Vlade Distrikta, a tri iz reda građana.

Sukladno Odluci o klasifikaciji djelatnosti Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 1/11) Fond obavlja sljedeće djelatnosti:

- 64.92 Ostalo kreditno poslovanje,
- 64.99 Ostale finansijske uslužne djelatnosti izuzev osiguranja i mirovinskih fondova i dr.,
- 66.12 Djelatnost posredovanja u poslovanju papirima od vrijednosti i robnim ugovorima,
- 66.19 Ostale pomoćne djelatnosti u finansijskim uslugama, izuzev osiguranja i mirovinskih fondova,
- 70.22 Savjetovanje u svezi s poslovanjem i ostalim upravljanjem,
- 73.20 Istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnijenja i
- 74.90 Ostale stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti i drugo.

Fond je osnovan u svrhu implementacije razvojnih projekata i davanja garancija za kredite malim i srednjim poduzećima, samostalnim poduzetnicima i registriranim poljoprivrednim gospodarstvima i to u okviru dvije linije:

- Davanje garancija za kreditiranje malih i srednjih poduzeća i samostalnih poduzetnika i
- Davanje garancija za kreditiranje registriranih poljoprivrednih gospodarstava.

Fond daje kreditne garancije kreditno sposobnim klijentima, koji ispunjavaju uvjete za dobivanje kredita od partnerskih kreditnih institucija, a koji ne mogu ponuditi zahtijevane kolaterale (članak 9 stavak 2 Statuta Fonda).

Fond je zadužen da implementira razvojne projekte na području Brčko distrikta, odobrava subvencije na kamate po programima koje odobri Vlada i Skupština Brčko distrikta BiH (članak 9 stavak 3 Statuta Fonda).

Ciljevi Fonda su:

- Implementacija razvojnih projekata na području Brčko distrikta BiH;
- Omogućiti lakši pristup kreditima za razvoj registriranih poljoprivrednih gospodarstava, malih i srednjih poduzeća i samostalnih poduzetnika, kojima nedostaju kvalitetni instrumenti osiguranja povrata kredita (kvalitetan kolateral, garancija itd.);

- Pružanje stručne pomoći Vladi Brčko distrikta BiH i institucijama nadležnim za implementaciju razvojnih planova i programa u svezi s razvojem malih i srednjih poduzeća i samostalnih poduzetnika i poljoprivredne proizvodnje;
- Privlačenje novih sredstava u Brčko distrikt BiH, povećanje konkurentnosti koja će imati pozitivan utjecaj u smislu kvalitetnog pristupa kreditima za stanovništvo Brčko distrikta BiH, što će doprinijeti povećanom razvoju.

Fond je tijekom **2016.** godine imao 2 (dva) zaposlenika koliko je predviđeno Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji, sistematizaciji radnih mesta i plaćama zaposlenika Fonda.

Fond je smješten u iznajmljenom prostoru u Ulici Cvijete Zuzorić b. b. (zgrada Šipada, I. kat).

5. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijska izvješća Fonda za **2016.** godinu, izvršene finansijske transakcije iskazane u tim izvješćima, te usklađenost poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije je da se na temelju provedene revizije izrazi mišljenje jesu li finansijska izvješća pripremljena u svakom značajnom pogledu prema važećoj zakonskoj regulativi i primjenjivom okviru finansijskog izvješćivanja. Revizija uključuje i procjenu primjenjuje li rukovodstvo zakone i ostale važeće propise i akte, koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene u okviru danih ovlasti, ocjenu finansijskog upravljanja i funkciju sustava internih kontrola uspostavljenih tako da zaštite imovinu radi otkrivanja i sprečavanja značajno pogrešnih prikazivanja pozicija u finansijskim izvješćima.

Obujam revizije je utvrđen internim planskim dokumentima revizije za 2016. godinu.

S obzirom da se revizija obavlja provjerama na bazi uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne pogreške mogu ostati neotkrivene.

Revizija je uključila i davanje preporuka za daljnji rad za područja koja smo ocijenili bitnim, a koja su vezana za finansijsko izvješćivanje.

6. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE IZ PRETHODNE REVIZIJE

U sklopu revizije finansijskih izvješća Fonda za 2016. godinu izvršili smo provjeru implementacije preporuka prethodne revizije sukladno donesenom Akcijskom planu za realiziranje preporuka Ureda za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH broj 104-2/16 od 29. 6. 2016. godine i Izješćem o implementaciji Akcijskog plana broj: 020/17 od 6. 2. 2017. godine.

Fond nije u zakonskom roku sastavljeni Akcijski plan dostavio Uredu za reviziju javne uprave i institucija.

- **Realizirane preporuke** se odnose na:
 - imenovanje nedostajućeg člana Upravnog odbora,
 - diversifikaciju novčanih sredstava u više banaka,
 - usklađenost izvješća o radu s programom rada,
 - realizaciju programskih aktivnosti.
- **Djelomično realizirane preporuke** se odnose na
 - izmjenu i usklađivanje normativnih akata radi jačanja internih kontrola - kontrolnog okruženja.

7. NALAZI I PREPORUKE

7.1. *Rukovodstvo i sustav internih kontrola*

Funkciju upravljanja Garantnim fondom vrši Upravni odbor, a funkciju rukovođenja ravnatelj. Imenovanje članova Upravnog odbora izvršeno je Odlukom gradonačelnika broj: 05-000790/12 od 19. 3. 2013. godine, na razdoblje od 4 (četiri) godine.

Izvršili smo procjenu uspostavljanja, funkcioniranja i nadzora sustava internih kontrola na temelju provedene revizije značajnih procesa poslovanja i povezanosti istih s finansijskim izvješćima. Cilj procjene sustava internih kontrola je, da osigura razumno uvjerenje vezano za postizanje ciljeva u sljedećim područjima: efikasnosti i uspješnosti poslovanja, pouzdanosti finansijskog izvješćivanja, suglasnosti s postojećim zakonima i propisima i zaštiti imovine.

Sustav internih kontrola zasniva se na Pravilniku o internoj kontroli u Fondu koji je od Upravnog odbora donesen 28. 10. 2010. godine.

Neadekvatnost internih kontrola uočena je kod: nepravodobnog dostavljanja programa mjera za implementaciju preporuka prethodne revizije Uredu za reviziju, te neusuglašenost podzakonskih akata sa zakonima koji reguliraju navedenu oblast.

Potrebno je osigurati efikasno i pravodobno funkcioniranje sustava internih kontrola u svim područjima rada, a osobito u dijelu pravodobnog izvršavanja zakonskih dužnosti dostavljanja programa mjera za implementaciju preporuka prethodne revizije Uredu za reviziju i predlaganja i donošenja podzakonskih akata koji su usklađeni sa zakonskim propisima i primjereni postojećem pravnom okruženju.

7.2. Planiranje i izvješćivanje

7.2.1. Plan i realizacija planom predviđenih zadataka

Člankom 30 Statuta Fonda propisano je da ravnatelj predlaže program rada i poduzima mjere za njegovu provedbu.

Fond je na 82. sjednici održanoj 30. 12. 2015. godine donio Odluku o usvajanju predloženog Plana rada za 2016. godinu broj 285-1/15 sa sljedećim aktivnostima: davanje kreditnih garancija, implementacija programa subvencioniranja dijela kamata, usklađivanje pravilnika i drugih općih akata, suradnja s drugim institucijama i nevladinim organizacijama i promotivne aktivnosti.

Revizijom Pravilnika o radu i Pravilnika o plaćama zaposlenika uočene su neusuglašenosti koje se ogledaju u visini otpremnine i uvjetima otkaza zbog prekobrojnosti, uvjetima za korištenje godišnjeg odmora u slučaju prekida rada kod poslodavca, broja dana plaćenog dopusta, koje se ogledaju u utvrđivanju prava koja su neprimjereno viša od prava utvrđenih zakonom za zaposlenike u javnoj upravi, imajući u vidu da je osnovni izvor financiranja tekućih rashoda donacija iz proračuna Brčko distrikta BiH.

Izuzev toga, vrlo uopćeno su postavljeni kriteriji za otkaz zbog povrede radnih obveza koji ne onemogućavaju njihovu zloupорabu.

Spomenute neusuglašenosti nisu imale finansijskih učinaka na poslovanje u 2016. godini zbog toga što su izvršene koncem prosinca 2016. godine.

Prilikom donošenja Pravilnika o radu i Pravilnika o plaćama i naknadama zaposlenika Fonda potrebno je osigurati usklađenost pojedinih odredbi sa zakonom, kao i njihovu primjerenos u odnosu na obujam i izvore financiranja tekućih rashoda Fonda.

Potrebno je, sukladno zakonu, taksativno definirati uvjete pod kojima se može otkazati ugovor o radu zbog povrede radnih dužnosti.

7.2.2. Finansijski plan

Finansijski plan Fonda za 2016. godinu usvojen je dana 27. 11. 2015. godine Odlukom Upravnog odbora broj 253-1/15, kojim su planirani ukupni prihodi i primitci u iznosu od 1.624.000 KM i uravnoteženi s rashodima i izdatcima.

Odlukom Upravnog odbora broj: 189-4/16 od 29. 12. 2016. godine izmijenjen je finansijski plan za 2016. godinu, tako da su ukupni prihodi i primitci planirani u iznosu od 1.625.450,00 KM i uravnoteženi s rashodima i izdatcima.

U idućoj tablici dajemo finansijski plan i njegovo izvršenje na dan 31. 12. 2016. godine:

Tablica 4

R.B.	O P I S	Plan za 2016.	Izmijenjeni plan 2016. g.	Izvršenje plana	% (5/4)
1	2	3	4	5	6
1.	Prihodi od kamata	24.000,00	13.319,00	13.189,00	99
2.	Dotacija Vlade (za tekuće poslovanje)	100.000,00	100.000,00	60.036,00	60
3.	Dotacija za program subvencioniranja	1.500.000,00	1.499.965,00	1.499.965,00	100
4	Ostali prihodi (Povrat ranije otpisanih tražbina)	0,00	12.166,00	12.166,00	100
I	Ukupni prihodi i primitci (1+2+3+4)	1.624.000,00	1.625.450,00	1.585.356,00	98
5	Tekući izdatci (bruto plaće i naknade, izdatci za materijal i usluge, troškovi financiranja programa subvencioniranja kamata)	1.624.000,00	1.624.400,00	1.605.829,00	99
6	Amortizacija	0	1.050	1.005	96
II	Ukupni rashodi i izdatci (5+6)	1.624.000,00	1.625.450,00	1.606.834,00	99
III	Planirani višaka rashoda nad prihodima	0,00	0,00		
IV	Financiranje	0	0	0	0
V	Višak rashoda nad prihodima	0	0	21.478,00	

Ukupno ostvareni prihodi za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2016. godine iznose 1.585.356,00 KM i u odnosu na planirane ostvareni su sa 98 %.

Ukupni rashodi u istom razdoblju ostvareni su u iznosu od 1.606.384,00 KM, odnosno 99 % u odnosu na planirane tako da je ostvaren **višak rashoda** nad prihodima u iznosu od 21.478,00 KM. Uzimajući u obzir vrijeme izmjena finansijskog plana konstatirali smo nerealnost planiranja prihoda od dotacije za pokriće tekućih troškova zbog izvjesnosti njezine uplate do isteka proračunske godine.

Potrebno je uspostaviti kontinuirano praćenje svih elemenata finansijskog plana, te osigurati njihovo realno procjenjivanje i pravodobno uskladištanje s programskim zadatcima i raspoloživim sredstvima.

7.3. Bilanca stanja na dan 31. 12. 2016. godine

7.3.1. Stalna sredstva

Stalna sredstva na dan 31. 12. 2016. godine iskazana su u iznosu od **800.937,00 KM** koja se sastoje od:

- nekretnina, postrojenja i opreme u iznosu od **937,00 KM**,
- dugoročnih plasmana i tražbina u iznosu od **800.000,00 KM**.

Dugoročni plasmani iskazani na dan 31. 12. 2016. godine u iznosu od **800.000,00 KM**, odnose se na oročena deponirana sredstva kod banke i predstavljaju **osnivački ulog** Garantnog fonda. U prosincu 2015. godine raspisan je javni poziv za sklapanje ugovora o oročavanju sredstava 3 lota po 200.000,00 KM. U siječnju 2016. godine, nakon prispjeća jedne prijave izvršeno sklapanje ugovora o oročavanju sredstava broj 022/16 u iznosu od 200.000,00 KM, sa UniCredit Bank d. d. Mostar.

U lipnju 2016. godine je raspisan javni poziv broj 103/16 za sklapanje ugovora o oročavanju sredstava dva lota po 200.000,00 KM. Po okončanju postupka dana 11. 8. 2016. godine zaključeni su ugovori sa izabranim bankama: ugovor 134/16 sa Novom bankom a. d. Banjaluka i ugovor 135/16 sa Ziraat bank BH d. d. Sarajevo.

Zaključivanjem 4 ugovora o oročavanju sredstava smatramo da je, diversifikacijom sredstava, rizik od eventualnog gubitka novčanih sredstava sведен na razumno razinu.

7.3.2. Tekuća sredstva

Ukupna tekuća sredstva su u bilanci stanja na dan **31. 12. 2016.** godine, iskazana u iznosu **547.321,63 KM**, a odnose se na:

- novčana sredstva na transakcijskim računima	34.565,29 KM,
- novčana sredstva u blagajni	37,05 KM,
- sumnjive i sporne tražbine – Bobar banka	512.719,29 KM.

Sumnjive i sporne tražbine s 31. 12. 2016. godine iskazane u iznosu 512.719,29 KM odnose se na oročena sredstva u Bobar banci a. d. u likvidaciji u iznosu 500.000,00 KM, zatečena sredstva na transakcijskom računu 8.997,31 i obračunate kamate na oročena sredstva 3.721,29 KM.

Oročavanje sredstava kod Bobar banke a. d. Bijeljina u iznosu od 500.000,00 KM izvršeno je na temelju ugovora broj: 173/13 od 4. 10. 2013. godine na razdoblje od 60 mjeseci, uz nominalnu kamatnu stopu od 5,25 % na godišnjoj razini.

Nakon uvođenja prisilne uprave od 27. 11. 2014. godine u Bobar banci a. d. Bijeljina i oduzimanja dozvole za rad od 23. 12. 2014. godine izvršena je prijava tražbina Fonda.

Dana 8. 7. 2015. godine Upravni odbor je, na prijedlog ravnatelja, donio Odluku o preknjižavanju sredstava na sumnjive i sporne tražbine do okončana sudskog spora po tužbi broj: P-67/15 od 8. 4. 2015. godine.

Navedene tražbine su iskazane u Izješću o popisu imovine i obveza Fonda sa stanjem na dan 31. 12. 2016. godine broj: 010/17 od 18. 1. 2017. godine i u zabilješkama uz finansijska izješća za 2016. godinu.

Člancima 14 i 15 Odluke o računovodstvenim politikama regulirana je procjena nadoknadivosti plasmana i tražbina putem njihove klasifikacije u 5 kategorija, bez kvantificiranja stupnja umanjenja njihove pojedinačne vrijednosti za potrebe finansijskog izješćivanja, tako da prilikom sastavljanja finansijskih izješća za 2016. godinu nije izvršena procjena naplativosti tražbina od Bobar banke a. d. u likvidaciji na temelju koje bi se izvršio ispravak bilančnih pozicija u cilju istinitog i fer iskazivanja uspješnosti i finansijskog položaja na dan 31. 12. 2016. godine.

Potrebno je kvantificirati učinke klasifikacije plasmana i tražbina, te sukladno pripadnosti određenoj klasifikaciji izvršiti priznavanje na temelju izvršene procjene nadoknadivosti u finansijskim izješćima i objavljivanje u bilješkama uz finansijska izješća.

7.3.3. Kratkoročna razgraničenja i rezerviranja

Kratkoročna razgraničenja i rezerviranja u bilanci stanja na dan **31. 12. 2016.** godine, iskazana su u iznosu od **3.721,98 KM** i predstavljaju iznos obračunatih kamata na sredstva deponirana kod Bobar banke a. d. Bijeljina.

Usporedni podatak za 2015. godinu izuzev navedenog iznosa sadrži unaprijed naplaćene prihode po osnovi subvencija - dotacija iz proračuna za subvencioniranje dijela kamata gospodarskih subjekata. Doznaka sredstava se vrši koncem poslovne godine, tako da se ista inicijalno evidentiraju u korist pasivnih vremenskih razgraničenja, a nakon utroška – raspodjele korisnicima vrši se njihovo sučeljavanje u bilanci uspjeha izješćujućeg razdoblja.

7.4. Bilanca uspjeha za razdoblje 1. 1. - 31. 12. 2016. godine

7.4.1. Ostvareni prihodi

Ukupno ostvareni prihodi za razdoblje **1. 1. - 31. 12. 2016.** godine iznose **1.585.356 ,00 KM** i 2 % su manji od plana, dok su za 6 % manji od ostvarenja u 2015. godini, uglavnom zbog pada prihoda od kamata na deponirana sredstva i sredstva na transakcijskom računu.

Struktura ostvarenih prihoda prikazana je u sljedećoj tablici:

Tablica 5

R.B.	O P I S	Iznos 2015. godine	Plan za	Izmij. plan za 2016. g.	Iznos 2016. godine	Indeks	
			2016. g.			6/3	6/5
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Tekuće dotacije	50.000	100.000	100.000	60.036	120	60
2	Dotacija za subvencioniranje dijela kamata	1.581.140	1.500.000	1.499.965	1.499.965	95	100
3	Prihodi iz proračuna (1+2)	1.631.140	1.600.000	1.599.965	1.560.001	96	98
4	Prihodi od kamata na oročena sredstva	46.367	24.000	13.319	13.138	28	99
5	Kamate po transakcijskom računu	746	-	-	51	7	
6	Prihodi od vlastite aktivnosti (4+5)	47.113	24.000	13.319	13.189	28	99
7	Prihodi po osnovi naplaćenih tražbina za koje je izvršen izravan otpis	1.500		12.166	12.166	811	100
8	UKUPNO PRIHODI (3+6+7)	1.679.753	1.624.000	1.625.450	1.585.356	94	98

7.4.2. Ostvareni rashodi

Ukupno ostvareni rashodi za razdoblje **1. 1. - 31. 12. 2016.** godine iznose **1.606.834,00 KM.** Isti su u okviru planiranih i manji za 5 % od izvršenja u 2015. godini.

Struktura ostvarenih rashoda prikazana je u sljedećoj tablici:

Tablica 6

R.B.	Konto	O P I S	Ostvaren o 2015. g.	Plan za 2016. g.	Izmjenje ni plan 2016. g.	Ostvare nje 2016. g.	Indeks	
							6/3	6/5
1		2	3	4	5	6	7	8
I	400	Materijal i energija (1-6)	5.493	8.000	7.400	5.823	106	79
1	4001	Troškovi električne energije	2.286	2.200	2.500	2.403	105	96
2	4002	Troškovi prijevoza i goriva	0	500	100	0		0
3	4005	Uredski materijal	2.978	3.000	3.000	2.984	100	99
4	4006	Ostali materijal	229	300	300	255	111	85
5	4008	Promidžbeni materijal		1.100	1.100	0		0
6	4009	Materijal za održavanja vozila	0	900	400	181		45
II	401	Usluge (7-17)	13.926	14.821	15.341	13.901	100	91
7	4011	Knjigovodstvene usluge	3.931	3.950	3.950	3.931	100	100
8	40110	Odvjetničke usluge	139	150	300	271	196	90
9	40111	Kolektivno osiguranje zaposl.	0	0	150	150		100
10	4012	Komunalne usluge	126	150	150	125	99	83

11	4013	Izdatci za tekuće održavanje	260	300	300	130	50	43
12	4014	Izdatci za tek. održ. računala	488	400	400	309	63	77
13	4015	Troškovi telefona i interneta	2.088	2.200	2.400	2.272	109	95
14	4016	Troškovi zakupa	5.220	5.220	5.220	5.220	100	100
15	4017	Troškovi provizije	1.324	1.500	2.000	1.022	77	51
16	40182	Troškovi pretplate na časop. i objavljivanje oglasa	351	351	351	351	100	100
17	40112	Troškovi osiguranja vozila	0	600	120	120		100
III		Plaće i ostala primanja zaposlenih (18+19+20)	79.465	88.205	87.244	83.700	105	96
18	4020	Bruto plaće i naknade zap.	50.132	50.205	52.299	50.755	101	97
19	4021	Naknade članovima U. odbora	29.334	36.000	32.945	32.945	112	100
20	4022	Pomoć u slučaju smrti i inv.	0	2.000	2.000	0		0
IV	403	Amortizacija	1.507	0	1.050	1.005	67	96
V	405	Putni troškovi (21+22)	0	1.300	1.300	0		0
21		Putni troškovi	0	300	300	0		0
22		Troškovi seminara	0	1.000	1.000	0		0
VI	408	Ostali rashodi (23-25)	2.223	2.674	2.650	2.440	110	92
23	4082	Troškovi reprezentacije	1.968	2.000	2.000	1.981	101	99
24	4083	Ostali nespomenuti troškovi	217	574	550	292	135	53
25	4084	Pristojbe	38	100	100	167	439	167
VII		Rezerviranja po osnovi i.v. tražbina i pl. bank. gar.		9.000	10.500	0		0
VIII	40102	Subvencije dijela kamata na kredite	1.581.140	1.500.000	1.499.965	1.499.965	95	100
		UKUPNO RASHODI (I - VIII)	1.683.754	1.624.000	1.625.450	1.606.834	95	99

Upravni odbor Fonda je na 85. sjednici održanoj 4. 2. 2016. godine, sukladno Programu subvencioniranja dijela kamata za kredite poduzećima, poduzetnicima, podružnicama i nositeljima poljoprivrednih gospodarstava na području Brčko distrikta BiH za 2015. godinu broj 02-000377/15 od 15. 12. 2015. godine, donio Pravila i procedure Razvojno-garantnog fonda Brčko distrikta BiH za realizaciju programa kojim su usklađeni visina zahtjeva za subvencije i raspoloživa sredstva.

Zahtjevi za subvenciju dijela kamata su realizirani u iznosu 1.499.965,00 KM što predstavlja 43,42 % od iznosa zahtjeva korisnika koji su ispunjavali uvjete Programa. Fond je 25. 5. 2016. godine sastavio Izvješće o realizaciji Programa i uputio ga Vladi Brčko distrikta BiH.

7.4.3. Višak rashoda nad prihodima

Kao rezultat sučeljavanja prihoda u iznosu od **1.585.356,00 KM** i rashoda u iznosu od **1.606.834,00 KM**, u bilanci uspjeha, za razdoblje 1. 1. - 31. 12. 2016. godine, iskazan je višak rashoda nad prihodima u iznosu od **21.478,00 KM**, koji je rezultat većeg pada prihoda u odnosu na rashode u 2016. godini. Napominjemo da je Fond i za 2015. godinu ostvario višak rashoda nad prihodima. Navedeni višak rashoda nad prihodima je manji od neraspoređenog viška prihoda nad rashodima iz ranijih godina.

Nastavak deficitnog financiranja Fonda bi u budućnosti mogao dovesti u pitanje kontinuitet djelatnosti i izvršavanje programske zadatke.

Potrebno je prilikom donošenja i odobravanja finansijskog plana Fonda za tekuću godinu osigurati prihode dovoljne za pokriće neophodnih izdataka za realizaciju programske zadatke i ostvarenje ciljeva postavljenih Odlukom o osnivanju i Statutom Fonda.

8. KREDITNE GARANCIJE

Garantni fond je tijekom 2016. godine, sukladno svojim nadležnostima izdavao kreditne garancije za kredite malim i srednjim poduzećima i samostalnim poduzetnicima, kao i garancije za registrirana poljoprivredna gospodarstva.

Kreditne garancije se izdaju na temelju ugovora o finansijskim uslugama vezanim za kreditne garancije, koji su zaključeni koncem 2013. godine sa sljedećim poslovnim bankama: UniCredit bank d. d. Mostar, NLB Razvojna banka a. d. Banja Luka, Pavlović International Bank a. d. Slobomir Bijeljina i Komercijalna banka a. d. Banja Luka.

Postupak odobravanja kreditnih garancija reguliran je Pravilima i procedurama Razvojno-garantnog fonda Brčko distrikta BiH za odobravanje kreditnih garancija koje donosi Upravni odbor Fonda, za dvije kreditne linije i to:

- davanje garancija za kreditiranje malih i srednjih poduzeća i samostalnih poduzetnika i garancija za ruralne kredite,
- davanje garancija za kreditiranje poljoprivrednih gospodarstva.

Odobravanje kreditnih garancija za kreditnu liniju kreditiranja razvoja malih i srednjih poduzeća i samostalnih poduzetnika, vršeno je na temelju Pravila i procedura Razvojno-garantnog fonda Brčko distrikta BiH za odobravanje kreditnih garancija broj: 185/13 od 20. 11. 2013. godine.

Odobravanje kreditnih garancija za kreditne linije u cilju razvoja poljoprivrede na području Brčko distrikta BiH, vršeno je na temelju Pravila i procedura Razvojno-garantnog fonda Brčko distrikta BiH broj: 153/11 od 9. 8. 2011. godine.

Fond je za razdoblje 1. 1. - 31. 12. 2016. godine, sukladno svojim nadležnostima, odobrio 24 kreditne garancije u iznosu od 331.487,51 KM, na temelju kojih su plasirana kreditna sredstva u iznosu od 662.975,01 KM. U okviru navedenog iznosa 13 kreditnih garancija u iznosu od 231.000,00 KM odnosi se na garancije malim i srednjim poduzećima, dok za 11 kreditnih

garancija u iznosu od 100.487,51 KM odobreno po osnovi kredita registriranim poljoprivrednim gospodarstvima.

U idućoj tablici dajemo pregled izdanih kreditnih garancija po kreditnim linijama (gospodarstvo i poljoprivreda) i po bankama:

Tablica 7

R.B.	Banka	Početno stanje 1. 1. 2016. g.	Oslobodjene garancije 2016. g.	Odobrene garancije u 2016. g.	Saldo 31.12.2016. godine
1	2	3	4	5	6
1	Nova banka a. d. Banja Luka	216.000,00	76.000,00	0	140.000,00
2	Hypo Alpe Adria a. d. Banja Luka	581.605,00	316.750,00	0	264.855,00
3	UniCredit Bank d. d. Mostar	779.700,00	594.500,00	35.000,00	220.200,00
4	NLB Razvojna banka a. d. Banja Luka	554.500,00	280.000,00	128.500,00	403.000,00
5	Pavlović Intern. Bank a. d. Slobomir, Bijeljina	169.000,00	42.500,00	67.500,00	194.000,00
6	Ukupno (DOO, D.D., SP, RPG)	2.300.805,00	1.309.750,00	231.000,00	1.222.055,00
7	Bobar banka a. d. Bijeljina	269.500,00	121.000,00	0	148.500,00
8	Komercijalna banka a. d. Banja Luka	827.209,74	243.944,59	42.487,51	625.752,66
9	NLB Razvojna banka a. d. Banja Luka	284.486,39	8.500,00	35.500,00	311.486,39
10	Pavlović Intern. Bank a. d. Slobomir, Bijeljina	298.500,00	75.000,00	22.500,00	246.000,00
11	Ukupno (RPG)	1.679.696,13	448.444,59	100.487,51	1.331.739,05
12	UKUPNO (6+11)	3.980.501,13	1.758.194,59	331.487,51	2.553.794,05

U prethodnom pregledu predstavljene su izdane kreditne garancije do 2016. godine u iznosu od 3.980.501,13 KM, oslobođene (istekle) tijekom godine u iznosu od 1.758.194,59 KM, izdane nove u iznosu od 331.487,51 KM, tako da je na dan 31. 12. 2016. godine ukupno stanje izdanih kreditnih garancija iznosi 2.553.794,05 KM.

U revidiranom razdoblju 2016. godine nije bilo isplata po odobrenim kreditnim garancijama.

9. KOMENTAR

Fondu je uručen Nacrt izvješća o reviziji finansijskih izvješća na dan 31. 12. 2016. godine, broj: 01-02-03-13-117/17, na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

Fond se u zakonskom roku dopisom broj: 050/17 od 21. 4. 2017. godine očitovao na Nacrt izvješća. U očitovanju su dane primjedbe na nalaze i preporuke koje nisu predstavljale nove dokaze, niti su imale utjecaj na iskazano mišljenje u Nacrtu izvješća o reviziji, tako da ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće dostavljen klijentu, bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća.

Tim za reviziju:

Safet Nišić, dipl. oec

Tatjana Pavlović-Klašnić, dipl. iur.
